

Landstinget. Det udtalte jeg, men jeg føjede rigtignok til, at saa meget maatte vi fastholde, at vi ikke vilde bort fra Tokammersystemet. Landstinget maatte have en Form, hvorefter vi havde et virkeligt reelt Tokammersystem, det maatte vedblive at være en betydende Regulator for Folketinget. Endelig føjede jeg til, hvad jeg, belært af Aarene, er kommen til, at det sidste, der kunde falde mig ind, var at angive, ved hvilke Kontrakrav og i hvilken Retning jeg kunde tænke mig, hvis man overhovedet rørte ved Landstinget, at faa sikret det, jeg ønskede sikret. Det kunde ikke falde mig ind at bringe det frem under denne Behandling. I den Henseende udtalte jeg meget bestemt, at jeg ikke vilde tage nogen Stilling i den Retning, inden Sagen havde været behandlet i Landstinget. Jeg havde derfor intet imod, at Sagen kom op til denne Behandling, men det kunde ikke falde mig ind at komme med de Forslag, som det ærede Medlem har kaldt paa. Saa meget har jeg dog lært i den lille Tid, jeg har siddet i Rigsdagen, at det sidste, man skal gøre, er lige straks at sige, hvilken Ordning af en Sag man kan ende med at gaa med til.

Da vi tillige behandle Dagsordenen, maa jeg sige, at jeg ikke antager, at jeg behøver nærmere at motivere, at en Dagsorden, der forlanger et Grundlovsforslag, der ændrer Landstinget i Juni-Grundlovens Aand, ikke kan faa Tilslutning fra mig, og jeg antager heller ikke fra den Gruppe, jeg tilhører.

Borghjerg: Jeg vil blot sige til det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds (Hammerich), der nu til Ordet Skatteydelse føjede nogle Ord som „i den nuværende Form“ eller lignende for at forebygge Misforstaaelse, at de findes ikke i hans Udtalelser ved første Behandling. Maatte jeg oplæse dem endnu en Gang, de vare meget betydningsfulde, fordi det var det ærede Medlems paa Højres Vegne afgivne Tilsagn om den principielle Opgivelse af privilegeret Valgret. Det var givet. Ordene lød saaledes — de findes Spalte 1924 i Rigsdagstidende: „Vi i vore Rækker ere fuldt klare over, at der maa gøres et alvorligt Forsøg paa at naa en Forstaaelse om en Grundlovsændring, og ogsaa, som jeg sagde, at Højre, for at naa en tilfredsstillende Ordning med Hensyn til Folketinget, maa være villigt til at gøre Indrømmelser ogsaa med Hensyn til Landstingets Sammensætning, hvor vi da ogsaa maa tænke os, at

det ikke kan være udelukket at søge et andet Grundlag for særlig Valgret end Skatteydelsen“. (Hammerich: Ja, det var jo det samme, som jeg sagde.) Ikke „Skatteydelse i den hidtil gældende Form“, men „Skatteydelse“ overhovedet.

Johan Knudsen: Efter de Erfaringer, jeg har gjort i Udvalget om en Grundlovsændring, synes det af den ærede Ordfører repræsenterede Mindretal at have Ret i, at der ikke ved det private Initiativ, ej heller fra et Folketingsudvalg, selv om dette Folketingsudvalg faar Titel af parlamentarisk Kommission, kan fremkomme saadanne Forslag til en Grundlovsrevision, at de kunne danne fyldestgørende Grundlag for en videre Behandling af denne Sag. Det har med andre Ord vist sig, at den Betragtning, jeg tillod mig at gøre gældende ved første Behandling, var rigtig, den Betragtning, at et Folketingsudvalg med de Kræfter, som staa til dets Raadighed, ikke vil være i Stand til at give denne Sag en saadan Bearbejdelse, at man kunde have nogenlunde Haab om at naa til et Resultat. Naturligvis formaar jeg ikke at sige, om dette vilde være muligt under en anden og fastere parlamentarisk Konstellation, men under en saadan Konstellation vilde det, synes jeg, være naturligt, at det var Regeringen, som tog Initiativet. Jeg kan derfor kun give det nævnte Mindretal Ret, naar det opstiller den almindelige Betragtning, at Initiativet bør udgaa fra en paa en fast parlamentarisk Grund hvilende Regering. I og for sig kunde jeg derfor ikke have noget imod at standse Sagen med en motiveret Dagsorden, som henviste til Regeringens Initiativ under andre politiske Forhold end de foreliggende. Men jeg kan ikke tiltræde det af Venstremindretallet stillede Forslag, fordi jeg ikke er enig, hverken i at ønske Landstinget omdannet i Juni-Grundlovens Aand eller i forskellige af de Anskuelser og Forslag, der fremsættes som Mindretallets Begrundelse af denne Dagsorden. Jeg vil derfor stemme imod den stillede Dagsorden.

For mig er det Hovedsagen, at der ved en Grundlovsændring indføres saadanne nye Regler om Folketingets Sammensætning; at dette Ting virkelig bliver en ligelig Repræsentation for alle Befolkningens Lag, en ligelig Repræsentation for alle de Anskuelser ude i Befolkningen, som have vundet tilstrækkelig stor Tilslutning, til at de ere berettigede til at blive repræsenterede i Folketinget. Dette Krav er et